

**Gombai Gólyafészek Óvoda
és Mini Bölcsőde**

Szakmai program

2023.

Gombai Gólyafészek Óvoda és Mini Bölcsőde
2217 Gomba, Bajcsy-Zsilinszky u. 6.

Intézmény OM azonosítója: 033015	Intézményvezető: <i>aláírás</i>
Legitimációs eljárás	
Elfogadta: <i>Nevelőtestület képviselőjének neve, aláírása</i>	Véleménynyilvánító: <i>Fenntartó képviselőjének neve, aláírása</i>
A dokumentum jellege: Nyilvános	
Ph.	
Verziószám: 2/2023	

TARTALOMJEGYZÉK

TÖRVÉNYI HÁTTÉR	7
AZ INTÉZMÉNY ADATAI.....	8
A MINI BÖLCSŐDE ELLÁTÁSI TERÜLETE	9
AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI..	10
BÖLCSŐDÉNK HITVALLÁSA	11
A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS GLOBÁLIS TERVE.....	12
KISGYERMEKKÉP	12
BÖLCSŐDEKÉP	12
BÖLCSŐDÉNK TEVÉKENYSÉGÉT MEGHATÁROZÓ CÉLOK.....	12
A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK ALAPELVEI	13
A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI.....	19
A CSALÁDOK TÁMOGATÁSA, A SZÜLŐI KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE	19
EGÉSZSÉGVÉDELME, AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD MEGALAPOZÁSA	19
ÖLTÖZTETÉS, ÖLTÖZKÖDÉS.....	19
GONDOZÁS.....	20
ÉTKEZÉS	20
ALVÁS, PIHENÉS	21
A GYERMEKEK EGÉSZSÉGVÉDELME ÉS MEGŐRZÉSE.....	22
AZ ÉRZELMI ÉS TÁRSAS KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE	22
A MEGISMERÉSI FOLYAMATOK FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTÉSE.....	23
A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPVETŐ KERETEI, HELYZETEI	24
TANULÁS.....	24
GONDOZÁS.....	24
JÁTÉK	24
MOZGÁS	26
MONDÓKA, ÉNEK.....	26
VERS, MESE	26
ALKOTÓ TEVÉKENYSÉGEK	27
EGYÉB TEVÉKENYSÉGEK	27
A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ, LEGGYAKORIBB JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉSKOR VÉGÉRE	28
A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK NEVELÉSE, FEJLESZTÉSE.....	29
A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FELTÉTELEI.....	30
„ SAJÁT KISGYERMEKNEVELŐ” - RENDSZER	30
GYERMEKCSOPORTOK SZERVEZÉSE.....	30
NYITVATARTÁS, NAPIREND	30
A CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI.....	32

CSALÁDLÁTOGATÁS	32
BESZOKTATÁS /ADAPTÁCIÓ/.....	33
NAPI KAPCSOLATTARTÁS.....	33
EGYÉNI BESZÉLGETÉS	33
SZÜLŐI ÉRTEKEZLETEK	33
A SZÜLŐCSOPORTOS BESZÉLGETÉSEK	33
INDIREKT KAPCSOLATTARTÁSI FORMÁK	34
A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	35
SZEMÉLYI FELTÉTELEK.....	35
A FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSG BIZTOSÍTÁSA	35
TÁRGYI FELTÉTELEK.....	35
DOKUMENTÁCIÓ A MINI BÖLCSŐDÉBEN	36
A MINI BÖLCSŐDE KAPCSOLATAI	37
AZ ÜNNEPEK.....	39
AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA.....	41
A MINI BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJÁRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS.....	41
AZ IGÉNYBEVEVŐK JOGAI, KÖTELESSÉGEI	42
MINŐSÉGI MUNKAVÉGZÉS A MINI BÖLCSŐDÉBEN, A NEVELŐMUNKA	
BELSŐ ELLENŐRZÉSE.....	43
ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK.....	44
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	45

TÖRVÉNYI HÁTTÉR

A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai programunk az alábbi törvények és rendeletek figyelembevételével készült:

1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról.

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.

257/2000. (XII. 26.) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról.

369/2013. (X. 24.) Kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről.

15/1998.(IV.30) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.

328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról.

37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról.

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja, Budapest 2017.

A Bölcsődei nevelés-gondozás Szakmai Szabályai, Módszertani levél, 2012.

AZ INTÉZMÉNY ADATAI

Az intézmény neve:	Gombai Gólyafészek Óvoda és Mini Bölcsőde
Az intézmény székhelye:	2217 Gomba, Bajcsy- Zsilinszky Endre utca 6.
A mini bölcsőde címe:	2217 Gomba, Bajcsy-Zsilinszky Endre utca 20-22.
Az intézmény e-mail címe:	ovoda@gomba.hu
Az intézmény tel. száma:	06/29-433-783
A mini bölcsőde e-mail címe:	minibolcsode@gomba.hu
A mini bölcsőde tel. száma:	06/29-788-610
Irányító szerv neve:	Gomba Község Önkormányzatának Képviselő-testülete
Az intézmény fenntartója:	Gomba Község Önkormányzata
A fenntartó székhelye:	2217 Gomba Bajcsy- Zsilinszky Endre utca 2.
Alapító okirat száma:	4/2022./OVI
Ellátási terület:	Gomba Község közigazgatási területe

A bölcsőde épületének, udvarának adatai:

A telek alapterülete:	1746 m ²
Ebből beépített terület:	325,6 m ²
Zöldfelület:	1044,9 m ²
Az udvar területe:	584 m ²

Az épület helyiségei:

- 2 csoportszoba, átadó
- 2 gyermek fürdő
- 1 átadó
- 3 tároló
- 1 iroda
- 1 konyha
- 1 teakonyha
- 1 szélfogó
- 1 felnőtt öltöző
- 1 mosdó, WC
- 1 fedett terasz

Az Alapító Okirat szerint a mini bölcsőde feladatai, tevékenységi köre

Közfeladata:

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) 8. pontja szerinti gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások keretében a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény 15.§ (1) bekezdés b) pontjával, valamint a 42.§-42/ A.§ és 43/A.§ szerinti mini bölcsődei ellátás biztosítása, a 21.§ szerinti gyermekétkeztetési a 21/A. § - 21/C. § szerinti intézményi gyermekétkeztetés és szünidei gyermekétkeztetési feladatok ellátása.

A mini bölcsőde alaptevékenysége:

Bölcsődei ellátás mini bölcsőde keretében a 20 hetes kortól 3 éves korú gyermekek ellátása, gondozása-nevelése, harmonikus testi-szellemi fejlődésének segítése életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével, továbbá gyermekétkeztetés a mini bölcsődében, valamint gyermekétkeztetési feladatok ellátása a mini bölcsődében.

Alaptevékenység kormányzati funkció szerinti megjelölés:

104031	Gyermekek bölcsődében és mini bölcsődében történő ellátása
104035	Gyermekétkeztetés bölcsődében
104037	Intézményen kívüli gyermekétkeztetés

A MINI BÖLCSŐDE ELLÁTÁSI TERÜLETE

Gomba Község közigazgatási területe. A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény 94.§ (5a.) bekezdése alapján a mini bölcsőde a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszáma legfeljebb 50%-áig az ellátási területén kívül lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek ellátását is biztosíthatja, feltéve, hogy az ellátási területén lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező valamennyi bölcsődei ellátást igénylő és arra jogosult gyermek ellátását biztosítani tudja.

Az Alapító Okirat szerint az intézmény típusa: óvoda-bölcsőde

A mini bölcsőde férőhelyszáma: 16 fő

AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

Gomba község Pest megye középső részén, a Gödöllői-dombság déli lankáin helyezkedik el, Budapesttől 50 kilométerre, Monortól 9 kilométerre. A domborzat által meghatározott utcaszerkezet és a XVIII. századi műemlék épületek /református templom, kastélyok, kúriák/, valamint a völgyekkel és mesterséges tavakkal szabdaltsága sajátos hangulatot kölcsönöz Gombának. A település természeti adottságai, értékei is páratlanok. A falu lakói, és így már a kisgyermek is szoros kapcsolatban állnak a természettel.

Településünkön a 2018-as adatok szerint 3030 fő él. Budapest vonzáskörzetének szívében található községünk, így a betelepülők száma folyamatosan növekszik. Ez a folyamat és a természetes népesség növekedés képes növelni a lakosságszámot. A jövedelmi és vagyoni helyzetről elmondható, hogy a társadalmi rétegek közötti szakadék településünkön nem növekszik. A munkanélküliség csökken. A község területén nincsenek ipari üzemek, így ami előny a környezetünk megőrzésénél, hátrányt jelenthet a munkahelyek terén. A gombai munkavállalók nagy számban ingáznak a környező városokba és a fővárosba. Az itt élők többsége saját tulajdonú ingatlanal rendelkezik, mely házak kora és technikai felszereltsége, modernsége differenciált.

Az alapvető szolgáltatások a faluban mindenki számára elérhetőek. A községnek a szomszédos községgel közös polgármesteri hivatala, önálló óvodája, iskolája, védőnője, háziorvosa, fogorvosa és egy szociális kulturális intézménye van. Helyben található a posta, a gyógyszertár, a közétkeztetést pedig 600 adagos konyha biztosítja. A település átlagos kereskedelmi ellátottsággal és jó közbiztonsággal bír.

Gomba község közigazgatási területe egy orvosi körzetnek minősül, gyermekorvosi ellátás jelenleg a háziorvosi ellátás keretein belül valósul meg. Amennyiben kifejezett gyermekorvosi ellátást kíván a lakó igénybe venni, úgy a 9 kilométerre lévő Monorra kell utaznia az igénybevételhez. A település területén belül fogorvosi ellátás üzemel, az ügyeleti ellátás megszervezése a kistérség keretein belül valósul meg. A szociális ellátórendszer helyi működtetésében részt vesz a Monori Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, a házi segítségnyújtást biztosító önkormányzati társulás, valamint a szociális étkeztetés kapcsán az önkormányzati főzőkonyha. A településünket érintő, a gyermekek helyzetének részletes elemzését, annak jogszabályi hátterét, a kapcsolódó fogalmak ismertetését, az érintetteknek a szolgáltatásokhoz történő hozzáférést a Gombai Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának, a Helyi Esélyegyenlőségi program helyzetelemzésének 4. pontja tartalmazza.

Gombán az alapfokú oktatás helye a Fáy András Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, melynek fenntartója 2007-től újra a Gombai Református Egyházközség. Településünkön jelenleg az óvodai nevelés az önkormányzati fenntartású 129 férőhelyes Gombai Gólyafészek Óvoda és Mini Bölcsődében történik.

Településünk kiemelt figyelmet fordít a gyermekek védelmére és ellátására. 2018-ban az önkormányzat által kialakításra került a mini bölcsőde, amely szervezetileg integrált az óvodával, de külön épületben végzi tevékenységét. A mini bölcsőde 2019. 01. 01-től 7 kisgyermek nappali ellátását biztosítja térítésmentesen, illetve csökkentett térítési díj ellenében. A mini bölcsőde épülete pályázati forrásból megújult és bővítésre került, ahol 2023 októberétől 16 kisgyermek gondozása, nevelése lehetséges.

BÖLCSŐDÉNK HITVALLÁSA

„Milyen embert is akarunk formálni? A válasz egyszerű: egészséges testű, akaraterős, jó ítéletű, értelmes, tette kész, szép célokért hevülő és áldozó embereket, akik meg tudják érteni és élni a szépet és nagyot minden téren, akik az életüket ki tudják tölteni tartalommal, akik megértik a dolgok összefüggéseit, akik átérzik azt, hogy emberi közösségben élnek, amely csak a kölcsönösségen, méltányosságon és jóakaraton épülhet.”

Szent-Györgyi Albert

A bölcsődei nevelés-gondozás kiegészíti a családi nevelést és a kettő szoros összhangja és együttműködése biztosítja a gyermek kiegyensúlyozott, egyéni fejlődését és a helyes értékrendjének kialakulását.

Mindezeket szem előtt tartva a mini bölcsődei szakmai programunk mottója:

„Nincs az életben nagyobb felelősség
és nagyobb megtiszteltetés, mint,
hogy felneveljük a következő nemzedéket.”

Everett Coop

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS GLOBÁLIS TERVE

Kisgyermekkép

Feladatunknak tartjuk olyan kisgyermek nevelését, akik egy családbarát bölcsődében, az életkoruknak, fejlettségüknek az egyéni szükségleteiknek megfelelően szocializálódnak. Megvalósul a megfelelő érzelmi-, értelmi-, és mozgásfejlődésük a biztonságos, állandó környezetben történő gondozásuk-nevelésük során. Képesek új tapasztalatok gyűjtésére, felfedezésére, más gyermekekkel való kapcsolatteremtésre. Az örömteli játék lehetőségének megadásával, kiegyensúlyozott, felszabadult, képességeik szerint megfelelni tudó óvodáskorú gyermekké válnak.

Célunk, hogy a nálunk töltött idő alatt elérjék életkori sajátosságaik legmagasabb szintjét, számos új élménnyel, megszerzett tapasztalattal gazdagodjanak. Célunk olyan sokoldalúan fejlődő vidám, kiegyensúlyozott gyermekek nevelése-gondozása, akik kíváncsiak, tudnak felfedezni, az őszinteség, nyitottság, kommunikálás és együttműködés jellemzi őket. Olyan gyerekek, akik tudnak alkalmazkodni, aktívak és tevékenyek. Akik kötődnek a mesékhez, zenéhez, alkotó tevékenységekhez, és szeretik és óvják a természet kincseit. A kisgyermeknevelők és a bölcsődei dajkák segítségével kiépül bennük a bizalom, a megbecsülés érzése.

Bölcsődekép

A mini bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a napközbeni gyermekellátás, ezen belül a bölcsődei ellátás egyik intézménytípusa, mely 20 hetes kortól 3 éves korig fogadja a gyermekeket. A bölcsőde funkciója: nevelő-gondozó, személyiségfejlesztő. Fontosnak tartjuk olyan bölcsődei ellátás biztosítását, mely a bölcsődei nevelés alapelveinek, feladatainak, főbb helyzeteinek, sajátos feltételeinek és a családok támogatásának módszerei és lehetőségei figyelembe vételével történik.

Olyan családbarát bölcsődeként kívánunk működni, ahol az ellátás összhangban van a szükségletekkel, megfelel a szülők igényeinek és elégedettségének. A mini bölcsődei ellátás nyitott és alkalmazkodó a felmerülő változásokhoz. Az alkalmazottak a megfelelő tudással rendelkezve a megszerzett tudást és tapasztalatot képesek alkalmazni, továbbá a képzettségük szintjét fokozatosan bővíteni. A megfelelő személyi, tárgyi feltételeket biztosításával olyan jó munkahelyi légkör megteremtésére törekszünk, melyben az ellátók és az ellátottak is jól érzik magukat.

Bölcsődénk tevékenységét meghatározó célok

- A kisgyermekek sajátítsák el azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak a változásokhoz.
- A koragyermekkorai intervenció szemléletével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenység folytatása.
- Családbarát intézményként hozzájárulás a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A mini bölcsőde gondozási előnyei

- kis csoport létszám, mely lehetővé teszi az egyénre szabott foglalkozást,
- ritkábbak a fertőzőes megbetegedések,
- a különleges igényű gyermekek szükségletei jobban kielégíthetők,
- a családi körülmények könnyítik a gyermek szülőtől való elszakadását.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉSÜNK ALAPELVEI

- A család rendszerszemléletű megközelítésével elsődleges a család működésének megismerése, megértése/ a kisgyermek mellett a családot is kiindulópontnak tekintjük/

A szülőkkel, első alkalommal a nyitó szülői értekezleten találkozunk, melyen az intézményvezető mellett a kisgyermeknevelő is részt vesz, így lehetőség adódik a szülők és a kisgyermeknevelő személyes találkozására, a bemutatkozásra is.

A bölcsődei ellátás folyamatában a családlátogatás nyújt szélesebb lehetőséget az első kapcsolatfelvételre, családdal történő megismerkedésre, a bizalom kiépítésére a családok és a szakemberek között. Fontosnak tartjuk, hogy megismerjük, milyen szociokulturális környezetből érkeznek a gyermekek. Minden felvételt nyert gyermekhez lehetőség szerint még a beszoktatás megkezdése előtt pár nappal elmegyünk családlátogatásra.

Az ellátás megkezdésének folyamatában a beszoktatási időszak két hetes időszaka döntő jelentőséggel bír. Ez az időszak erősíti és stabilizálja a kiépített kapcsolatot, bizalmat kisgyermek, a szülő és dolgozók között. Határozott, de szeretetteljes, családi, nyugodt légkört biztosítva tesszük lehetővé a családoknak, hogy a beszoktatási idő résztvevőiként betekintést nyerjenek a mini bölcsődében történő szakmai munkába, megismerjék a kisgyermeknevelő által alkalmazott nevelési módszereket, kitűzött célokat, és a gyermekek kulturhigiénés szokások elsajátításának fokozatos folyamatait. Ebben az időszakban lehetőséget adunk a szülőknek, hogy kérdezzenek, biztosítjuk az egymás megismerését segítő kötetlen beszélgetéseket, a szülők meghallgatását. A kellő mértékű szakmai információk nyújtásával, válaszok adásával, kérdéseik megválaszolásával biztonságot, kiegyensúlyozottságot nyújtunk számukra is. A nyitottságunkkal, rugalmasságunkkal, valamint a kisgyermek egyéni szükségleteinek és a szülők igényeinek figyelembe vételével lehetőséget teremtünk a beszoktatási időszakban történő kérések teljesítésére, egyéni igényekhez igazított módosításokra a beszoktatási folyamat időbeni kiterjedésére vonatkozóan.

A sikeres beszoktatásokat követően a szülőnek, hozzátartozónak további biztonságot, nyugalmat biztosítunk a reggeli gyermek bevétel során, a kisgyermeknevelő személyi állandóságával. Ez a személyi állandóság tovább mélyíti, erősíti a családok megismerését, megértését.

A mini bölcsőde szülőkkel, családokkal szervezett programjai, rendezvényei /szülőcsoportos beszélgetések, családokkal együtt szervezett programok pl. gyermeknap, Manó búcsúztató stb./ a bölcsődei nevelés-gondozás és a családi nevelés szoros együttműködését és összhangját biztosítja, megerősítve a családokkal fenntartott folyamatos és kölcsönös kapcsolatot.

- A koragyermekkorai intervenció szemlélet alapján a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározása és figyelembevétele

A mini bölcsődében minden egyes kisgyermeknek a saját fejlettségéhez igazított egészséges testi-szellemi és lelki fejlődést biztosítunk a bölcsődei nevelése-gondozása során. A kisgyermek szükségleteinek meghatározását az egyéni igényei és fejlettségük, fejlődésük, azok előzetes, majd folyamatos megismerése és felmérése alapján végezzük.

A kötelezően alkalmazott, a kisgyermekről vezetett dokumentáció pontos kitöltésén túl a családlátogatás során, a beszoktatási időszak alatt és az ellátás közben tapasztaltak alapján a kisgyermeknevelő a fejlődési naplóba összefoglalót ír a kisgyermek egyéni állapotáról, aktuális fejlettségéről. Továbbá az előzőek szerint egyéni nevelési tervet készít, melyben kijelölésre kerülnek az önállóság, az étkezés, a beszédfejlődés, a szociális kapcsolatok, a nagymozgások, a finommotorika, játéktevékenység területein a fejlesztési feladatok. A kisgyermek életkorához igazított előírt időközönként, a gyermek bölcsődei ellátásának kezdő időpontjától kiindulva

készíti el a nevelési terveket. Ennek a dokumentációnak a vezetését fontosnak tartjuk, hiszen folyamatosságot, rendszerességet biztosít, lehetővé teszi fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások észrevételét, azok megosztását a szülőkkel és más szakemberekkel.

- A családi nevelés értékeinek, hagyományainak és szokásainak tiszteletben tartásával és erősítésével részvétel a gyermekek nevelésében

Fontosnak tartjuk a kisgyermek nevelése-gondozása során, hogy a bölcsődei nevelés-gondozás kiegészítse a családi nevelést és a kettő szoros összhangja és együttműködése biztosítsa a gyermek kiegyensúlyozott egyéni fejlődését és a helyes értékrendjének kialakulását.

A családok folyamatos megismerése, a velük kialakított kapcsolat lehetőségeket teremt, hogy megismerjük, elfogadjuk és tiszteletben tartjuk a családban élő hagyományokat, szokásokat, és azok megerősítésével részt vállaljunk a kisgyermek nevelésében.

Pontosan megismerve az egyes családok értékeit, hagyományait, a mini bölcsődei ellátás során a gyermek fejlettségéhez igazítva, a mini bölcsődei nevelési programjainkon keresztül nyújtunk ismereteket, tapasztalatokat, és lehetőségeket a gyermekeknek a családi hagyományok megismerésére, szokásaik elsajátítására, a családi értékek tiszteletére és megőrzésére. Így kerül sor a mini bölcsődei heti terv kivitelezése közben a család fontosságáról való beszélgetésekre, ismeretadásra, a családi értékrend és tisztelet megerősítésére, jeles napok, születésnapok gyermekekkel történő közös megünneplésére, az édesanyák és nagymamák köszöntésére, az adventi hangulat közös mini bölcsődei megteremtésére.

Mindezeket a heti terv részeként, a kisgyermek napirendjébe beillesztett szabad játéktevékenységük, a kezdeményezett foglalkozások, irányított közös alkotótevékenységek és a közös élményt nyújtó játékos és mozgásos tevékenységeiken keresztül tesszük.

A szülőknek szervezett szülőcsoportos megbeszélések témájaként is megközelítjük ezt a területet, tapasztalatokat, információkat megosztva egymással. A témában felmerülő kéréseinket továbbítjuk a szülők felé /egymás tisztelete, értékek tisztelete, átadása a kisgyermeknek stb./.

- A kisgyermekkorú személyiség tisztelete

A mini bölcsődében a kisgyermek jogainak tiszteletben tartásával, egyéniségük és személyiségük tisztelete mellett végezzük munkánkat. Kiemelt szerepet kap az empatikus, az odafigyelő-, megértő-, segítő- és támogató nevelési attitűd valamint a gyermekközpontú pedagógiai megközelítés. Ezen ismervek alapján végezzük feladatainkat, a kisgyermek ellátását, a gondozási műveleteket.

A mini bölcsődében kiemelt fontosságúnak tartjuk, a kisgyermeket is megillető feltétel nélküli elfogadást, a nevükön történő megszólításukat, a velük való mindennapi kapcsolat során a személyi és fejlettségi különbözőségeikből adódó tolerancia kialakítását és betartását, a gyermek tevékenységei közben kialakult konfliktushelyzetek megoldásának elősegítését és megoldását, a különböző tevékenységeik és ellátásuk során a reakcióikra, kéréseikre, kérdéseikre történő visszajelzések, válaszok fontosságát.

- A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A mini bölcsődében a kisgyermeknevelő esztétikus bölcsődei környezetben és nyugodt, szeretetteljes légkörben segíti a gyermekek egészséges testi-szellemi és lelki fejlődését.

A bölcsőde kisgyermeknevelőjének személyiségjegyei, tulajdonságai meghatározó szerepet töltenek be az otthonos, családias működtetésében, a családokkal kialakított közvetlen kapcsolat, kölcsönös együttműködés fenntartásában.

A kisgyermeknevelő helyes nevelői magatartású, határozott, de szeretetteljes, őszinte, hiteles munkavégzése, személyének tulajdonságai nagy hatással bírnak, és meghatározó szerepet töltenek be a bölcsődében a kisgyermek és családjaikkal történő kapcsolattartáson túl, a kollegákkal végzett közös szakmai munkavégzés, a közös célkitűzéseink elérése, az intézményi eredményes és összehangolt működés megvalósításában.

A kisgyermeknevelő jellemző tulajdonságai: nyitott közvetlen, elfogadó, megértő, odafigyelő, támogató, türelmes, vidám, kedves, kreatív, helyesen beszél, széleskörű ismeretekkel rendelkezik a mondókák, versek, mesék, dalok világában, felkészült, határozott, rugalmas, szereti a gyermekeket és szeret a társaságukban lenni, munkáját a legjobb tudása szerint, hitelesen és a szakmai tisztesség elvárásai szerint végzi.

A kisgyermeknevelő helyes magyar beszéde, az általa alkalmazott és közvetített kommunikáció-metakommunikáció egységessége, a bölcsődei nevelés-gondozás során használt nevelési eszközök széles tárházának /motiváció, megerősítés, dicséret, megelőző figyelmeztetés, rászólás, magyarázat, felajánlás, kezdeményezés, kivárás, konfliktus kezelés, stb./ ismerete, és azok különböző nevelési-gondozási helyzetekben alkalmazott adekvát használata nagymértékben hozzájárul a kisgyermek egyéni ütemben történő fejlődéséhez, a mini bölcsődében működő elvárások, szabályok elsajátításához. Továbbá elősegíti a kiegyensúlyozott, nyugodt, fogékony, érdeklődő, jól együttműködő, egymás iránt segítőkészséget, türelmet, empátiát, toleráns viselkedést mutató gyermekek kisebb gyermekközösségének jókedvű, összeszokott, rugalmas jelenlétét és működését.

- A biztonság és a stabilitás megteremtése

A mini bölcsődében a biztonság és stabilitás elvének feltételeit az állandó személyi és tárgyi feltételek biztosítása teremti meg. A családbarát, vidám, családias légkörű mini bölcsőde a biztonság és stabilitás szükséges feltételeinek megfelelő alapokat biztosít.

A helyi és a személyi állandóság biztosságot nyújt a gyerekeknek. A mini bölcsődei időszak alatt ugyanabban a szobában maradnak, ugyanazok a kisgyermeknevelők nevelik-gondozzák a gyermekeket. A kisgyermeknevelő segítőjeként a bölcsődei dajkák személye is állandó a kisgyermek ellátása során.

Épületünkben két tágas, világos, otthonos csoportszoba és az előírtaknak megfelelően, a gyermekek ellátásához szükséges kiszolgáló és személyzeti helyiségek állnak rendelkezésre. A bölcsődei helyiségek berendezésénél a kisgyermek életkori sajátosságaihoz igazodó kötelező előírások figyelembevételével mellett igyekszünk az esztétikus, a gyermekek igényeit kielégítő, minél több természetes anyag használatának alkalmazására és elhelyezésére.

A gyermekek számára megfelelő és elegendő játék- és mozgásteret biztosítunk. A kialakított fedett terasz és az előírásoknak megfelelő, természet-közeli játszóudvar is alkalmas a gyermekek minél több szabad levegőn való tartózkodására, az örömteli, spontán játéktevékenységük megvalósítására és az életkori sajátosságaiknak megfelelő önfelelt, szabad mozgásra, a különböző mozgásformák elsajátítására és gyakorlására. Bölcsődénk játékkészletének kialakításánál az előírt pedagógiai-, higiénés-, és balesetmentes szempontok figyelembe vétele mellett, a minőség, esztétikum és a tartósság tényezőkre is kellő gondot fordítunk, mint a csoportszobában, mint az udvaron található játékaiknál.

A csoportszobai és udvari játékok és eszközök, berendezési tárgyak mindig ugyanazon a helyen találhatóak, azok a napi, heti takarítás, fertőtlenítéseket követően, a bölcsődei zárások után is

ugyanarra a helyre kerülnek vissza. Ez vonatkozik a gyermekek saját, jellel ellátott, általuk használt eszközökre is /poharak, fésűk, törölközők, pihenéshez használt otthonról hozott tárgyaik stb./.

A szakszerű nevelés-gondozás során, a kisgyermek számára biztonságot és állandóságot nyújtó folyamatos és jól szervezett, rugalmas napirend került kialakításra. A mini bölcsődében alkalmazunk évszakokhoz igazodó napirendeket /tavaszi - nyári, őszi - téli /, melyek az adott évszak függvényében a szobában kerülnek kifüggesztésre, és ezek szerint végezzük az állandó napirenden belül a kisgyermek ellátását, gondozását.

A folyamatos napirenden belül nagymértékű állandóságot nyújt a kisgyermek számára az állandó helyük az asztaloknál történő étkezéseknél, a pihenést szolgáló bölcsődei fektető helyének, a gondozási műveletek során számukra biztosított gondozási sorrend állandósága. A kisgyermeket és a mini bölcsődében dolgozó, helyettesítő szakemberek munkáját is segítve, a szobában a gyermekek jelével ellátott aktuális ültetési és fektetési rend is kifüggesztésre került.

A folyamatos és változatos, sok új ismeret, tapasztalat, tudás megszerzésének lehetőségét heti és havi nevelési tervek alkalmazásával biztosítjuk a kisgyermek számára. A nevelési tervekben a hét egyes napjaira lebontva rendszerességgel és állandósággal követik egymást a nevelési terv előre megtervezett nevelési programjai, kezdeményezett és irányított tevékenységei. Ilyen formában hétfő az anyanyelvi nevelés, kedd a környezeti nevelés, szerda az alkotótevékenység, csütörtök az ének-zenei nevelés, péntek a mozgásfejlesztés napja. Természetesen az előbbieket, rugalmasan, a gyermekek aktuális igényeikhez, állapotukhoz, a mini bölcsőde működésében előforduló egyéb időszakok eseményeihez, programjaihoz igazítjuk és alkalmazzuk. Ez a gyakorlatban működő rendszer keretet biztosít mindenkinek számára, növelve a gyermekek bölcsődei napjainak stabilitását, biztonságát az őket körülvevő állandóságot.

- A fokozatosság megvalósítása

Ennek teljesülését segítjük a fokozatos egyéni igényekhez és szükségletekhez igazodó beszoktatási folyamattal. A beszoktatási folyamatban a gyermek jelzéseire figyelve, az egyéni igénye, az új környezet és új személyek elfogadásának ütemében, a gyermek együttműködése szerint és mértékben, a kisgyermeknevelő fokozatosan veszi át a szülőtől a gondozási műveleteket, a gyermek ellátását. Megfelelő és elegendő időt adva a kisgyermeknek az új környezet megismeréséhez, a változások elfogadásához. Mindezek pontos dokumentálása naponta megtörténik.

A beszoktatás folyamatában fokozatosságot és folyamatosságot tartunk be a kisgyermek mini bölcsődei élettel, napirenddel való ismerkedésük, a folyamatos napirend elsajátítása, a higiénés szokások kialakítása, a helyes étkezési és öltözködési szokások, a bölcsődei közösségi szokások, a közös élményt nyújtó alkotótevékenységek, a közös élményt nyújtó játék-, és mozgás tevékenységek, a bölcsődei szociális kapcsolatok megismerése és elsajátítása terén.

Hasonlóképpen alakítottuk ki a kisgyermek nevelése-gondozása során a beszoktatás utáni időszakban, a kisgyermek napirendjébe illesztett, egyéni szükségleteiket kielégítő gondozási folyamatok tevékenységeit. A kezdetben segítséggel végzett együtt gyakorolt, majd felügyelettel végzett, végül az elvárások bevezetésével kialakult, már önállóan végzett tevékenységeik a bölcsődei életük során szokások és készségek kialakulását eredményezik. A mini bölcsődében ellátott kisgyermek esetében, ennek a folyamatát az egyéni nevelési tervek dokumentációja is alátámasztja.

A kisgyermek eltérő egyéni fejlődési üteméhez az ezzel együtt járó változásokhoz, és az ezekből adódó megváltozott igényeikhez, szokásaikhoz rugalmasan alkalmazkodunk. A

megváltozott igényeikhez mértén veszünk részt a nevelésükben-gondozásukban, nyújtunk számukra elegendő segítséget a gondozási műveletek elvégzése során, ajánlunk fel nekik eszközöket, játékokat, kezdeményezünk tevékenységeket, miközben a már kialakult szokásaikat, önállóságukat tiszteletben tartva megerősítjük őket. A gyermekek fejlődésében bekövetkező új, megjelenő tevékenységeiket, fejlődési mozzanatokot megjegyzésként írásban rögzítjük a gyermekekről vezetett dokumentációkban is.

- Az egyéni bánásmód érvényesítése és alkalmazása

A gyermekeket a differenciált bánásmód elvének szem előtt tartásával, az egyént tisztelve fejlesztjük, hogy képesek legyenek életkoruknak megfelelő tevékenységek és folyamatok /öltözködés, tisztálkodás, étkezés/ elsajátítására és önálló elvégzésére. A szokásrendszer kialakításával, a családi légkörű mindennapokkal biztonságot teremtünk e tevékenységek elvégzéséhez, gyakorlásához. Elegendő időt és nyugodt légkört biztosítunk a mindennapi tevékenységeik elvégzéséhez.

- A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A mini bölcsőde teljes területén törekszünk az esztétikus, a gyermekek igényeit kielégítő, minél több természetes anyag használatának alkalmazására és elhelyezésére.

Célunk, bölcsődénk egyszerű, de ugyanakkor igényes, az általunk készített díszítések mellett, a gyermekek alkotásaival, apró műveikkel való dekorálása, ezzel is kiegészítve otthonos mini bölcsődei ellátás megvalósítását. Erősítve ezzel a hozzánk járó gyermekeknek biztosított családi ellátást.

A kisgyermeknevelő széleskörű kelléktárának segítségével mód van a kisgyermek folyamatos kíváncsiságának, érdeklődésének felkeltésére és fenntartására. Különös gondot fordítunk az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztésére, a megismerési folyamatok fejlődésének segítésére, a kisgyermekkor tanulás folyamatainak biztosítására. Ezek megvalósítása közben a gyermekközpontú pedagógiai szemlélet eszközeit használjuk.

A mini bölcsődei nevelés során előtérbe helyezzük a közös élményt nyújtó játéktevékenységeket, kezdeményezett, irányított mutogatós-mondókás mozgásos tevékenységeket, kezdeményezett közös alkotótevékenységeket.

A közös játéktevékenységeket a csoportszobában és a játszóudvaron egyaránt szervezzük. A közös alkotótevékenységekre a csoportszobában összetolt asztalok mellett, vagy az átadó helyiségben is sort kerítünk. E tevékenységek az ujjfestés, nyomdázás, festés, sablonok firkálása, gyurmázás, gyűrő-tépő technikák, ragasztás kivitelezésével, kézlennyomat, talplennyomat festések formájában stb. valósulnak meg. A játszóudvaron a különböző tevékenységek kivitelezéséhez az ott található különböző felületeket, anyagokat is igénybe vesszük /gumitégla, fű, homok/.

A közösen elkészült kis alkotások az átadó helyiségben kerülnek kiállításra, majd a kisgyermekről vezetett dokumentációk mellé a dossziéjukba. A kisgyermek örömmel ismerik fel és mutatják meg az érkező szülőknek, családtagoknak a kis remekműveiket.

A gyermekek által nagyon kedveltek a mondókák, rövid gyermekversek, dalok, énekek, mutogató-mozgásos közös játéktevékenységek is. Ezek a napirendjükben többször is megjelennek, kérésükre egy-egy heti nevelési terv megvalósításához kötve, gondozási műveletekhez kapcsolódóan /pl. kézműs mondóka, öltöztetős mondókák stb./ is.

A mini bölcsődei nevelés-gondozás tevékenységeinek valamennyi területén kiemelt jelentőségűnek tartjuk a tevékenységek, gondozási folyamatok közbeni helyes nevelői magatartást, különös hangsúly fektetve az értő figyelemre, az odafigyelésre, a megértő-, segítő-

és támogató pedagógiai attitűd jelenlétére, valamint a pozitív visszajelzések biztosítására az ellátott kisgyermek felé. A pozitív visszajelzések fontosságát, azok jelenlétét a szülőknél, családokban is erősítjük. A család fontosságáról, az értékek tiszteletéről és megőrzéséről szóló témák mellett, a kisgyermek megerősítése, a számukra biztosított pozitív visszajelzések alkalmazása a családon belül is, fontos témája a szülői beszélgetéseknek.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATAI

A családok támogatása, a szülői kompetencia fejlesztése

- A bölcsőde, mint kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első intézmény jelentős a szülői kompetenciák fejlesztésében.
- A család megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével.
- A családi és bölcsődei nevelés összhangjának megvalósítása a szülők és a kisgyermeknevelő közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat segítségével.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

- A harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges és biztonságos környezet megteremtése, a fejlődés támogatása.
- A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése
- Egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése.
- Higiénés szokások betartása a bölcsődei nevelés során:
 - tudatos higiénés szokások kialakítása a gondozási műveletek során,
 - étkezések előtti és szükség szerinti kézmosás,
 - papír zsebkendő, papírszalvéta használata,
 - fürdőszobai higiénés szabályok betartása, fertőtlenítés,
 - csoportszoba gyakori szellőztetése,
 - napi, heti takarítás, fertőtlenítés,
 - ágyneműcsere rendszeresen, illetve szükség szerint,
 - rendszeres törölközőcsere.

A bölcsődei egészségnevelés, az egészséges életvitel igényeinek alakítása már a bölcsődés-korú kisgyermeknél is kiemelt fontossággal bír. A bölcsődei nevelés-gondozás egyik alapvető feladata a gyermekek számára az egészséges életvitelhez szükséges optimális környezet biztosítása, melyben központi helyet foglal el az inger gazdag, gyermekközpontú bölcsődei élettér. Az egészséges és biztonságos bölcsődei környezet /csoportszoba, udvar/ megteremtésével hozzájárulunk a nyugodt, kiegyensúlyozott, a gyermekek testi szükségleteiknek és életkori sajátosságaiknak megfelelő játék- és mozgás igényeiknek a megteremtéséhez.

Öltöztetés, öltözködés

Az öltöztetés és az öltözködés hozzájárul gyermekeink önállóságának, ízlésvilágának, esztétikai érzékének fejlődéséhez. Bölcsődéseinknek külön, jellel ellátott öltözőhelyet és gyermekátadóban pelenkázó-helyeket biztosítunk. Bölcsődénkben szükséges benti és kinti játszóruha, cserecipő, váltás fehérnemű. A gyermekek életkori sajátosságaihoz, az egyéni fejlődést figyelembe véve és az önállósodási törekvésekhez igazodva elegendő időt és szükséges segítséget biztosítunk az öltöztetésben, öltözködésben és a ruházat elhelyezésében az öltöző szekrényekben. Az egyéni fejlődésbeli és önállóságbeli különbségek az otthonról hozott szokásokból is fakadnak, ezért hangsúlyt fektetünk a szülőkkel való öltözködési szokások összehangolására, esetenként a tapintatos meggyőzésre. A szülőkkel való

kapcsolattartás során a megfelelő mennyiségű és minőségű ruházat és cipő biztosítására teszünk javaslatot /kényelmes könnyen fel- és levehető, a gyermek mozgását nem akadályozó ruházat, váltóruhák, lábboltozatot és lábfejet védő cipők/.

Gondozás

A gondozás a gyermek egészségének védelmét, a szükség szerinti tisztálkodást, a tisztasági igény kialakulását szolgálja. A tisztaság alapvető fontosságának, a betegségmegelőzés és fertőzések megelőzésének jelentőségét az életkori sajátosságaiknak megfelelő módszerekkel tudatosítjuk a gyermekekben. A gondozási műveletek a gyermekek intim szférájában zajlanak, a csecsemők- és kisgyermek gondozása bensőséges interakciós helyzet felnőtt és a csecsemő illetve kisgyermek között. A gondozási teendők elvégzését elősegítik a bölcsődei gyermekméretű eszközök, így létre jön az önálló tisztálkodás lehetősége, mely a szokások kialakulásán túl a tisztálkodási igény megjelenését is eredményezi.

Bölcsődei nevelésünk-gondozásunk során végzett gondozás magába foglalja, az életkori sajátosságoknak megfelelő gondozási és ápolási műveleteken túl a csoportszobába érkezés előtti kézmosást, az étkezések előtti és a szükség szerinti kéz- és arcmosást, törölköző használatát, a fésülködést, WC használatát, zsebkendő használatát. A gyermekek az életkori sajátosságaiknak és egyéni fejlődésüknek megfelelően saját jellel ellátott tisztálkodási eszközt használnak, illetőleg a kisgyermek napi gondozásához-ápolásához használt eszközöket saját jellel ellátott tárolókban és polcokon helyezzük el és használjuk. A kisgyermeket, az életkori sajátosságait figyelembe véve a szükségleteik jelzésére szoktatjuk. A gyakorlati teendők elsajátítása során fokozatosan rávezetjük a gyermekeket a tevékenység önálló elvégzésére. Az egyéni fejlődési ütemet figyelembe véve segítjük a szobatisztaság kialakulását.

Fontosnak tartjuk a bölcsődei és a családi gondozási szokások összehangolását, szükség szerint a családnak való segítségnyújtást, tanácsadást. Külön figyelmet fordítunk az eltérő szociokulturális körülmények közül érkező gyermekek gondozási szokásaira, ha szükséges, felvállaljuk a hiányzó szokások kialakítását.

A gondozás és a nevelés elválaszthatatlan egységet alkotnak, a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódhatnak kizárólag a gondozási helyzetekre. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben segítjük a tájékozódást, tapasztalatok, élmények feldolgozását, a kisgyermek érdeklődésétől függően ismereteket közvetítünk. Törekszünk arra, hogy a gondozás pillanatai a gyermek számára örömteliek legyenek.

A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás, ezért elegendő időt biztosítunk az önállósodási törekvések gyakorlására, mivel az egyes mozzanatok megtanulása egyéni fejlődési ütemben valósul meg.

A gondozási helyzetekben megvalósuló interakció minősége nagymértékben befolyásolja a szokások kialakulását, az önállósodás folyamatát, valamint a kisgyermek egészséges személyiségének alakulását. Ennek elősegítése érdekében fontos a pozitív visszajelzés, biztatás és támogató segítség, a sikeres próbálkozások megerősítése, dicsérettel jutalmazása. Tekintettel vagyunk arra, hogy a gyermekek az egyes területeken nagyon különböző ütemben önállósodnak, és a megszerzett önállóságukat nem minden esetben használják szívesen.

Étkezés

A bölcsődei ételmezés során figyelembe kell venni, hogy a táplálék:

- mennyiségben elegendő és minőségileg helyes összetételű,
- biztonságos és a higiénés követelményeknek megfelelő,

- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.

A kisgyermek bölcsődei ételmezésében – 4-szeri étkezés esetén – figyelembe kell venni az ajánlott napi energia- és tápanyagtartalom 75%-át kell biztosítani. Az étrendnek változatosság, idényszerűség, ízében való összehangoltság, önálló étkezésre nevelés szempontjából is megfelelőnek kell lennie. Mindezek, a gyakorlatban történő megvalósulása érdekében a bölcsődei ételmezést biztosító központi konyha szakembereivel folyamatos és kölcsönös, egymás munkáját segítő rendszeres kommunikációt tartunk fenn.

A gyermekek étkeztetése kiszállítással, illetve a tálaló konyhánkban történő, az előírásoknak megfelelően végrehajtott, étel előkészítésével történik. A szülőknek lehetőségük van előre megismerni a bölcsőde heti étrendjét.

Az egészséges életmód megalapozása kapcsán fontos feladatunk az étkezés általi kulturhygiénés szokások kialakulásának segítése. A gyermekek táplálása mindig az életkori sajátosságaiknak és egyéni igényeiknek megfelelően kell, hogy történjen, ezért fontos feladatunk megismerni a gyermekek egyedi étkezési szokásait, esetleges ételérzékenységet. E tényezőket figyelembe véve tapintattal segítjük, szoktatjuk őket az egészséges, helyes táplálkozásra, szorosan együttműködve a családi neveléssel.

Fontosnak tartjuk a kulturált étkezés szokásainak kialakítását. Megfelelő feltételeket teremtünk a nyugodt, családi étkezéshez az esztétikusan terített asztal mellett, melyet a rugalmasan kialakított napirendünk is lehetővé tesz. Ezek az étkezések lehetőséget biztosítanak az egyéni tempó figyelembevételéhez, segítséget nyújtanak a biztonságos eszközhasználathoz. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a gyermek korának megfelelően részt vehessen az étkezések előkészítésében, a terítésben a tálalásban, ha ehhez kedvet érez. A csecsemőt ölben etetjük, a gyermek kezét, karját szabadon hagyjuk, hogy mozoghasson. A nagyobb gyermekek már asztalhoz ülve /ha már egyedül le tudnak ülni, illetve fel tudnak állni és az ételadagjuk nagy részét el tudják fogyasztani/ étkeznek, fejlettségüktől függően használnak evőeszközöket. A gyermekek számára egész nap lehetőséget biztosítunk az ivásra a csoportszobában és az udvaron is.

Fokozott figyelmet fordítunk az új ételek, ízek bevezetésének szabályaira, fokozatosan, tapintattal szoktatjuk az új ízekhez gyermekeinket, módjukban áll az újat megkóstolni, vagy akár elutasítani, továbbá figyelünk a kisgyermekek elegendő mennyiségű étel fogyasztására a gyermek étvágyától függően.

Tiszteletben tartjuk a vallási vagy nemzetiségi okokból fakadó étkezési szokásokat is. Az egészségügyi okokból előírt diétát, vagy egyéni étrend betartását figyelembe vesszük, de a speciális diéták biztosítását vállalni nem tudjuk, azokat az érintett gyermekek esetében a szülő biztosítja.

Alvás, Pihenés

A megfelelő biológiai életritmus kialakításában nagy szerepe van a pihenésnek. A bölcsőde biztosítja a gyermekek számára az életkoruk és egyéni igényeik szerinti alvás és pihenés lehetőségét, melynek kialakítását és betartását csak a családdal szorosan együttműködve lehet biztosítani.

A csecsemők fa gyermekágyban /rácsos, rácstávolság 7 cm/, a biztonságosan járni tudó gyermekek bölcsődei fektetőn alszanak, egymástól karnyújtásnyira elhelyezett ágyakon, hogy ne zavarják egymást a pihenésben. Bölcsődénkben szabad levegőn való altatásra lehetőség nincs. A csoportszobán belül kialakított pihenősarok biztosítja a gyermekek napközbeni pihenését, elkülönülését.

A csoportszobát az ebéd utáni pihenés előkészítésénél jól kiszellőztetjük, és a légcsereét folyamatosan biztosítjuk. Az elsötétített csoportszoba, a csendes beszéd mind elősegítik a belső feszültségek csökkenését, a pihenésre való ráhangolódást. Az elalvást segítik a nyugodt hangvétellű altatók, mesék. A gyermekek egyéni igényeinek, elalvási szokásainak figyelembevételével segítjük az elalvást. Életkori sajátosságaiknak megfelelően biztatjuk őket, hogy a pihenőidőben szükségletük támad, azt jelezzék a kisgyermeknevelőnek. A nem alvó gyermekeket is figyelemmel kísérjük. A kevesebb alvásigényű gyermekeket nem kötelező alvásra, hanem pihenésre biztatjuk, igyekezve elsajátíttatni velük azt a szokást, hogy a nem alvók ne zavarják alvó társaikat.

A gyermekek egészségvédelme és megőrzése

- családlátogatás során készített anamnézis a szülő hozzájárulásával a gyermekek mielőbbi megismerése érdekében,
- folyamatos mérések /testmagasság, testsúly/, a kisgyermek fejlődésének nyomon követése és rögzítése,
- gyermekek mielőbbi megismerése,
- rugalmas, jól szervezett napirend segítségével biztosított napi mozgásszükséglet és tisztálkodás szükség feltételeinek megteremtése,
- gyermekek érzékenységének, allergiájának, állandó betegségének ismerete és dokumentálása,
- az észlelt betegségek esetén a szükséges intézkedések megtétele, a további megbetegedések megelőzése,
- gondozási feladatok teljesítése elfogadó, támogató, derűs, nyugodt légkörben, az egyénileg szükséges és elegendő segítség megadásával
- önkiszolgáló, önállósodási tevékenységek során az ösztönzés, bátorítás, dicséret fontossága, a kisgyermekkel kapcsolatba kerülő valamennyi felnőtt azonos koncepciója alapján,
- egészséges, biztonságos, esztétikus környezet megteremtése, pozitív mintaadásával és példamutatásával,
- környezeti higiénia megteremtése a bölcsődére és környezetére terjedő tisztasággal, megfelelő világítással, a légcsereivel, megfelelő páratartalommal, zöld növényekkel biztosítva,
- biztonságosan kialakított és elegendő játék- és mozgástér biztosítása,
- bölcsődén belüli közlekedés, az óvodai programokon való részvételhez történő eljutás biztonságos kivitelezése, az eszköz- és udvarhasználat szabályainak tudatosítása,
- szükség esetén szakemberek bevonásával – a szülővel és a kisgyermeknevelővel – speciális gondozó-nevelő, prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

- derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, ill. csökkentése, a gyermekek segítése,
- a kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
- az egyéni szükségletek kielégítése, az én-tudat egészséges fejlődésének segítése,
- a bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése,

- lehetőségteremtés a kisgyermeknevelővel és/ vagy a társakkal közös élmények szerzésére az én-érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését,
- a kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával/ meghallgatás, figyelem, a kérdések megválaszolása/,
- a szociális problémával küzdő, lassabban fejlődő, érzékszervi és/ vagy mozgássérült, a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelés-gondozása speciális többlet-törődéssel, szükség esetén más szakemberek bevonásával.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése,
- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása,
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása,
- az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása,
- az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képesség segítése
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS ALAPVETŐ KERETEI, HELYZETEI

Tanulás

A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenység, ill. tevékenységbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye.

A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat és/ vagy információszerzési folyamat tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésében és/ vagy a gondolkodásban.

A kisgyermekkori tanulás színterei a természetes élethelyzetek: A gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció. Formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokásalakítás.

Sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás során figyelembe vesszük, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, s ebben direkter kell részt venni. Továbbá kevésbé építhetünk arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.

A beszéd a kisgyermekkori tanulás fontos eleme. Az anyanyelvi nevelés a bölcsődei nevelés teljes folyamatában jelen van. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Kulturált rövid és pontos megfogalmazással segítjük a gyermek beszédértésének alakulását. A személyes közelség, segítségnyújtás, a gondozási műveletek végzése lehetőséget nyújt a gyermekkel történő beszélgetésre, meghallgatására és kérdéseinek megválaszolására.

Bölcsődénkben fontosnak tartjuk a szülők figyelmének felhívását az otthoni anyanyelvi élmények fontosságáról/ szülői példa, közös beszélgetések, mesélések/. A lehetőségek szerint figyelembe vesszük azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek más az anyanyelvük.

Gondozás

Bensőséges interakciós helyzet kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek szükségleteinek kielégítése.

A személyes és szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait megerősítéssel, dicsérettel jutalmazzuk, ami növeli az együttműködési kedvet is. Lényeges az elegendő idő biztosítása az egyes mozzanatok megtanulására és gyakorlására. A sikertelenségért nem jár elmarasztalás.

A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önel fogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokásalakítást és az önállósodást.

Játék

A gyermek központi tevékenysége és legfőbb öröme, egyben tapasztalatszerzés, a tág értelemben vett tanulás legfontosabb színtere a játék. A játék segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődést.

A játék örömforrás. A játék célja maga a játék. Örömet okoz maga a cselekvés, manipuláció, elképzelés. Játék közben ismerkedik a világgal, megismeri a véletlen és a valószínű törvényszerűségeit. Összeköttetést jelent élő- és élettelen környezetével, ismerkedik, tapasztalatokat szerez, reagál.

Játékok többségénél a gyermek látja, hallja, és a testén érzi ugyanazt, tehát jellemző a különböző életkori sajátosságoknak megfelelő játékeszközöknél, játékoknál, hogy azonos időben több érzékszervet vonnak be ugyanazon cél érdekében. A sokféle mozgásban kipróbálja az erejét, ügyességét, így a térben egyre biztonságosabban tájékozódik.

A gyermek állandó készletét, hajlandóságot mutat a játéokra. A játék vágymegjelenítés is. A társigény, az ötletek elfogadására ösztönzi, az együtt játszás kreatív együttműködést alakít ki. A választás és a vállalás önkéntessége, az utánpótlás beleéléssel, fantáziával játszás képessége önkifejezésre készíti.

Bölcsődékben előtérbe helyezzük a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését. A játék feltételeinek/ hangulat, hely idő, eszközök/ biztosításával és a megfelelő nevelői magatartással támogatjuk az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményezünk, szerepet vállalunk a játékban, annak tartalmát ötleteinkkel, javaslatainkkal színesítjük. A kisgyermek érdeklődéséhez, tevékenységéhez igazodva, esetenként kérdéseikre válaszolva ismereteket közvetítünk, melyek gazdagítják a gyermekek tudását, gondolkodását, figyelmüket környezetük és tevékenységük jellemzőire irányítják.

A játéktér kialakításánál figyelünk arra, hogy legyen lehetőség aktív és csendes játékra, pihenésre, alkotó tevékenységek (ujjfestés, nyomdázás, ragasztás, gyurmázás stb.) végzésére, nagymozgásra. A gyermek fejlettségi szintjének megfelelően világos és egyszerű szabályokat állítunk fel, teszünk probléma megoldási javaslatokat.

Bölcsődés korú gyermekeknél fontosnak tartjuk a gyakorlójátékot, mert azt változatosan lehet alkalmazni:

- A hang és beszéd gyakorlása, mely fokozza a gyermekek beszédkedvét és gyarapítja szókincsüket. Ezt a rövid mondókák mondogatásával, játékos mozdulatok ismétlésével végezzük.
- A mozgást gyakorló játék során egy-egy mozgás műveletet ismételnék.
- Eszközzel való játszás közben rakosgatják, tologatják a tárgyakat, gyakran mozgással kísérve. Ezekből alakul ki az építő és konstruáló játék.
- Alkotó játék során megtapogatják a különböző anyagokat/ víz, papír, gyurma, homok/, megtapasztalják, megismerik a tulajdonságaikat, mindeközben fejlődik képzeletük, kreativitásuk, sok ismeretet és tapasztalatot szereznek.

A többi gyermekkel való együttlét is örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését is.

A játékok legyenek esztétikusak, igazodjanak a bölcsődés-korú gyermekek életkori sajátosságaihoz, segítsék elő a sokoldalú fejlődést. Fontos, hogy fantáziálásra, gondolkodásra, problémamegoldásra is serkentsen. Játékeszközök lehetnek a környezetben fellelhető dolgok is/ ágdarab, falevél stb./.

A játékok kivitelezése feleljen meg a csoportban való fokozott használat támasztotta, valamint az előírt egészségügyi és pedagógiai követelményeknek is. A játékkészlet összeállításánál alapvető szempont, hogy 20 hetes kortól a 3-4 éves korosztály játéktevékenységének formáihoz egyaránt biztosítsa a feltételeket, figyelve arra, hogy minden gyermeknek jusson azonos típusú játékeszköz. Alapjáték a baba, játszókendő, képeskönyv, mozgásfejlesztő eszközök és a labda.

Mozgás

A mozgás az érés folyamatában a fejlődő gyermek természetes szükséglete. Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek.

A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása.

Lehetőséget kell teremteni a minél változatosabb mozgásra, a gyermekek mozgásigényeinek kialakítására, hangsúlyt fektetve az egyensúlyérzék és a ritmusérzék fejlesztésére, mint minden mozgás alapjára.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint a csoportszobában. Rendkívül fontos a szabad levegőn való tartózkodás, a mozgás és pihenés egyensúlyának biztosítása, ezzel elkerülve a gyermekek egyoldalú igénybevételét.

Kiemelt hangsúlyt fektetünk az önállósági törekvések támogatására, amely a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad folyamatos lehetőséget.

Fontos szempont a környezet balesetmentes kialakítása, a veszélyforrások kiküszöbölése, csecsemőknek védett játszóhely biztosítása.

Mondóka, ének

A bölcsődei zenei nevelés lehetőséget nyújt a gyermek zenei fejlődésére. A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, dúdolgatása, ritmikus szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek / dob, csörgő/ hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A hang, a ritmus első benyomásai, - mint altató, hintáztató, ringató, lovagoltató – a bensőséges személyes kapcsolat megerősítését szolgálja.

A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését.

A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömeleményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek.

Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez.

Mondókák és énekek kiválasztásánál előnyben részesítjük a természethez, állatokhoz kapcsolódó, és a népi ölbeli mondókákat és énekeket.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi /ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet/ és szociális fejlődésére.

A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. A

gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége.

Fejlődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szókincse. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását.

A bölcsődében a természet közeli és az állatokról szóló versek és mesék tárházából válogatunk. Szívesen felhasználjuk a népi mondókákat és népmeséket, az irodalmi műveket is.

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység- az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás- nem az eredmény.

Bölcsődénkben a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítséggel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítjük az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

Az alkotó tevékenységeket lehetőség szerint a természetes anyagok felhasználásával tervezzük. Leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődében: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés. A gyermekek által és a közösen készített alkotásokkal közvetlen környezetünket dekoráljuk, fejlesztve a kisgyermekek igényességét, esztétikai érzéküket.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, az egymástól és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak/ pl. viráglocsolás stb./. Az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat.

Az öröm forrásai az együttesség, a tevékenység kezdeményezés segítségével a közös tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A helyzetek lényeges tanulási lehetősége az egymásra épülő elemekből álló műveletsorhoz igazodás, a próbálkozást, az együttműködést és a feladatok megosztását segíti.

Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikuma iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembe vételét és az empátiát.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ, LEGGYAKORIBB JELLEMZŐI A BÖLCSŐDÉSKOR VÉGÉRE

Az egyes gyermekek között egészséges fejlődés esetén sem láthatunk azonosságot, hiszen a pszichoszomatikus fejlődésben és a fejlettségi szintben jelentős egyéni különbségeket mutatnak.

A gyermek belső érése: a családi nevelés és a bölcsődei nevelési-gondozási folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége a bölcsődéskor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

A fejlődés várható jellemzői:

- nagyon sok területen önálló: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel,
- már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is,
- jól tájékozódik a környezetében, ismeri a napi eseményeket, csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára,
- környezete iránt nyitott, érdeklődő, szívesen vesz részt új tevékenységekben,
- gazdag szókincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel, gyermekkel, a nyelvtani struktúrája kialakulóban van,
- többségük szobatiszta,
- szomatikus fejlettség.

A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK NEVELÉSE, FEJLESZTÉSE

A mini bölcsőde sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekek számára is nyújtható ellátás, amennyiben a megfelelő személyi és tárgyi feltételek rendelkezésre állnak. A sajátos nevelési, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult igényű gyermek annak az évnak augusztus 31. napjáig nevelhető a mini bölcsődében, amelyben a 6. életévét betölti.

A sajátos nevelési igényt, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra való jogosultságot a pedagógiai szakszolgálat szakértői bizottsága állapítja meg, ennek alapján lesz jogosult a gyermek fejlesztésre, egyes szociális, gyermekvédelmi ellátások igénybevételére.

A szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményben javaslatot tehet a sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődében történő korai fejlesztésére.

Sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátása esetén a mini bölcsőde köteles együttműködni a gyermek fejlesztését ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

A sajátos nevelési igényű gyermeket ellátó mini bölcsődei csoportban legfeljebb 5 gyermek nevelhető, gondozható. Az egyénre szabott fejlesztést ezek a kisgyermek a pedagógiai szakszolgálattal kötött megállapodás szerint kapják meg.

Bölcsődénkben a speciális csoport szervezésének feltételei, sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztésének személyi és tárgyi feltételei nem adóttak, ezért egészséges csoportba integráltan tervezzük nevelni-gondozni a speciális igényű gyermekeket. A bölcsődében a sajátos nevelési igényű gyermekek egészséges közösségbe való integrálása önmagában is fejlesztő hatással bír.

Az integráció során az egyéni foglalkozás és a gondozásba épített fejlesztés, az ép társakkal való együttlét, mint minta, biztosítja a sérült gyermekek fejlődését.

A gyermekek napközbeni ellátásában fokozott figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű gyereket nevelő családok segítségére. Mindezekkel segítjük az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK FELTÉTELEI

„ Saját kisgyermeknevelő”- rendszer

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

E rendszer a biztonság és stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője.

A kisgyermeknevelő figyelemmel kíséri a kisgyermek fejlődését, számon tartja az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekért.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani az egyéni igényeiket, problémáikat, szokásaikat, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

Gyermekcsoportok szervezése

A gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A Gyvt. 49. §-a értelmében a mini bölcsődében egy bölcsődei csoportban legfeljebb hét gyermek nevelhető, gondozható, kivéve, ha a csoportban valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, vagy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket is nevelnek, gondoznak. Amennyiben a csoportban valamennyi gyermek betöltötte a második életévét legfeljebb nyolc gyermek nevelhető, gondozható. Ha a csoportban egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb öt; ha, kettő vagy három sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb három gyermek nevelhető, gondozható.

Életkor szerint homogén és vegyes csoportok előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése még homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei inkább a későbbi életszakaszokban érvényesülnek.

Nyitvatartás, napirend

A fenntartó minden év február 15-éig tájékoztatja a szülőket a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató nyári nyitvatartási rendjéről. A nyári zárva tartás időtartamát a fenntartó legfeljebb öt hétben határozhatja meg.

Április 21.-e, a Bölcsődék Napja minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. Ha április 21. a heti pihenőnapra esik, akkor az azt követő munkanap a nevelés-gondozás nélküli munkanap.

A mini bölcsőde, a bölcsődei ellátási napokon hétfőtől péntekig reggel 7.00- 17.00-ig tart nyitva.

A jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.

A napirenden belül törekszünk az egyes kisgyermekek igényeit úgy kielégíteni, hogy közben a csoport életében is rugalmas, de áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, ne legyen felesleges várakozási idő, mely egyben a stabilitást, a belső nyugalmat is biztosítja a kisgyermek és a csoport életében is.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt, az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. További feltételei a személyi állandóság, a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, és a kisgyermek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

Mindezek függvényében a tervezett napirendünk a következő:

7 ⁰⁰ -8 ¹⁵	Gyerekek folyamatos érkezése, átöltözés, kézmosás után szülő bekíséri a csoportszobába a gyermeket. Szabad játéktevékenység a kisgyermeknevelővel. Szükség szerint gondozási műveletek.
8 ¹⁵ -8 ⁴⁵	Reggeli, szükség szerinti tisztálkodás.
8 ⁴⁵ -9 ³⁰	Szabad játék. Szükség esetén gondozási műveletek.
9 ³⁰ -10 ⁰⁰	Tízórai, majd szükség szerinti gondozási műveletek.
10 ⁰⁰ -11 ⁰⁰	Tervezett játéktevékenység, program kezdeményezése, időjárás függvényében készülődés a szabad levegőre. Szabad játék az udvaron vagy a szobában.
11 ⁰⁰ -11 ³⁰	Gondozási műveletek, játék a szobában.
11 ³⁰ -12 ¹⁵	Ebéd, gondozási műveletek, tisztálkodás.
12 ¹⁵ -14 ³⁰	Alvás, pihenés.
14 ³⁰ -15 ⁰⁰	Ébredés utáni gondozási műveletek, csendes játék a szobában.
15 ⁰⁰ -15 ³⁰	Uzsonna, szükség szerinti mosakodás.
15 ³⁰ -17 ⁰⁰	Szabad játéktevékenység szobában vagy udvaron a szülő megérkezéséig.

A CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI

A bölcsődei ellátás a családi nevelésre épül, alapelv a családi nevelés elsődlegességének tiszteletben tartása. A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

A nevelés-gondozás összhangja és a partneri kapcsolat alakítása a szülők és a kisgyermeknevelő között elengedhetetlen feltétele a gyermek harmonikus fejlődésének. A szülő ismeri legjobban a gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő pedig, mint szakember, szaktudásával, tapasztalataival tudja segíteni a szülőt gyermeke nevelésében.

A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről, ez alapvető fontosságú a személyre szóló bölcsődei nevelés-gondozás kialakításában, és a családokat is segíti a gyermek nevelésében.

A családdal történő találkozások jó lehetőséget adnak a szakembernek arra, hogy ismereteket szerezzen a család működéséről, a kisgyermekről való gondolkodásáról, a család helyzetéről. A célirányos beszélgetések és megfigyelések segítenek feltérképezni a család erősségeit és azokat a kockázati tényezőket, amelyek negatív irányban befolyásolhatják a gyermek fejlődését. Ezen ismeretek birtokában választhatjuk meg azokat a lehetőségeket és módszereket, melyekkel erősíthetjük a családok működését.

A kapcsolatépítés, a korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű, etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mind más-más szerepet tölt be, ezért párhuzamosan többet alkalmazunk belőlük.

A mini bölcsőde helyi tájékoztatási formáinak megvalósítása az alábbiak szerint történik:

A mini bölcsőde általános tájékoztatóját tartalmazó összefoglaló dokumentum kihelyezésre kerül és megtalálható a helyi védőnői szolgálat, a körzeti orvosi rendelő, az önkormányzat hirdetőtábláin, továbbá évente egyszer megjelenik a helyi Kenyeres-kerti Krónikás kiadványokban.

Az intézmény mini bölcsődei szolgáltatásának tartalmait, a kapcsolódó alapidokumentumait megtalálhatóak és letölthetőek a Gombai Gólyafészek Óvoda és Mini Bölcsőde honlapján a Mini Bölcsőde címszó alatt. A mini bölcsőde telephely dokumentumai és szabályzatai mind az intézmény és telephely dolgozói, továbbá a mini bölcsődei szolgáltatást igénybevevők számára nyilvánosak és hozzáférhetőek. Az intézmény és a mini bölcsődei telephely alapidokumentumainak másolatai, az óvodai és a mini bölcsődei telephelyen is megtalálhatóak és nyilvánosak. A szolgáltatás igénybevevőit érintő információkat tartalmazó tájékoztató dokumentumok kifüggesztésre kerülnek a mini bölcsődei telephely faliújságján és hirdetőtábláján.

Családlátogatás

Célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetének megismerése. A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatás lehetőségének ajánlásakor, az időpont megválasztásakor, a családlátogatás alatt és után a család kívánságainak tiszteletben tartását tartjuk szem előtt.

Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtti héten a délutáni órákban, a családdal történő előzetes egyeztetést követően kerítünk sort. A családlátogatás lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a személyeket, akikre a gyermekét bizza. Továbbá fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami elengedhetetlen feltétele a jó együttműködésnek.

Beszoktatás /adaptáció/

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során tovább épül a bizalmi kapcsolat, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és gyermekének fejlődési sajátosságáról. A kisgyermek és a nevelő között kialakuló érzelmi kapcsolat megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, mérsékli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciók / pl. étkezési, alvási nehézségek, sírás, nyugtalanság, tiltakozás, fokozott ragaszkodás a szülőhöz stb./ súlyosságát, időbeni elhúzódását.

Bölcsődénkben 2 hét, szülővel történő beszoktatás történik. Természetesen ez az idő lerövidülhet, vagy hosszabbra nyúlhat az egyéni igények, sajátosságok függvényében.

Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerülhet sor.

Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik a szakmai etikai szabályoknak és időkereteknek megfelelően.

Egyéni beszélgetés

A kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma.

Kezdeményezheti szülő, kisgyermeknevelő, az intézményvezető. Az egyéni beszélgetésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

Szülői értekezletek

A szülői értekezletet az intézményvezető vezeti. Lehetőség szerint az aktuális bölcsődei nevelési év megkezdése, a szülői megállapodások megkötése előtti időpontban.

A szülői értekezleten a szülők tájékoztatást kapnak:

- a felvételhez szükséges dokumentumokról,
- a családlátogatásról,
- a beszoktatásról,
- a házirendről,
- a bölcsődei élettel kapcsolatos tudnivalókról.

A szülőcsoportos beszélgetések

A bölcsődei ellátáson belül a szülői beszélgetések a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermeket érintő, a szülők közösen

meghozandó döntéseinek elősegítését szolgálják, szülőket foglalkoztató aktuális nevelési témák megbeszélése.

Egy nevelési éven belül három alkalommal tartunk szülőcsoportos megbeszéléseket /a beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé/, de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői megbeszélések összehívására is sor kerülhet.

A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetencia érzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedérepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőtől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

A szülőkkal való kapcsolattartás keretében a szülőcsoportos beszélgetéseket, szülői értekezleteket a mini bölcsőde csoportszobájában vagy az óvoda épületében tartjuk.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt kapcsolattartási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat.

Az írásbeli tájékoztatók, faliújság, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon zárt csoportban való kapcsolattartás, megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre, az információk közvetítésére a családok felé.

Az átadóban elhelyezett faliújságon tájékoztatjuk a szülőket az általános, minden családot érintő, aktuális programokról, fontos tudnivalókról. Itt kerül elhelyezésre a házirend, a nevelési év rendje az aktuális programjaink ismertetése és minden egyéb információ, ami a gyermekek ellátását és az együttműködő, partneri munkát segíti.

A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Személyi feltételek

A mini bölcsőde 5 fő szakmai alkalmazott foglalkoztatására alkalmas munkakörrel rendelkezik.

Kisgyermeknevelő	3 fő
Bölcsődei dajka	2 fő

Három teljes munkaidőben dolgozó kisgyermeknevelő és két bölcsődei dajka segíti, hogy a bölcsőde teljes nyitva tartás idejére a gyermekellátás biztonságos legyen.

Kisgyermeknevelő

A bölcsődei ellátás középpontjában a kisgyermek áll, fontos szereplő a kisgyermeknevelő, személyisége meghatározó a gyermekek számára. A kisgyermeknevelő elfogadó, segítő, támogató attitűdje, mintát jelent a gyermekek számára. Személyisége, viselkedése, szakmaisága, jelenléte a gondozás és nevelés időtartamában fontos feltétele a bölcsődei nevelésnek.

A kisgyermeknevelő személyiségére jellemző a nyitottság, a gyermek tisztelete, szeretete, jogaik tiszteletben tartása, a másság elfogadása. Nevelőmunkáját a bizalom, szeretet, empátia, elfogadás, az egyéni bánásmódra való törekvés jellemzi.

Megértő, támogató, türelmes és elfogadó partneri szerepet tölt be a családokkal való együttgondozásban és nevelésben. Figyelembe veszi a gyermeki esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód biztosításának követelményeit.

A kisgyermeknevelő betegsége, szabadsága vagy más váratlan helyzet miatti hiányzása esetén az intézmény kisgyermeknevelő végzettségű helyettesít.

Bölcsődei dajka

Fontos feladatot lát el a gyermek gondozásában, nevelésében. Személyisége jellemzői a kiegyensúlyozottság, a gyermekszeretet és tisztelet.

A bölcsődei dajkát a gondozói-nevelői munka során közvetlen segítőnek tekintjük, aki személyiségével, magatartásával, beszédstílusával hatást gyakorol a kisgyermekekre.

A nevelői munka során a kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka tevékenysége összehangolt. Minden esetben a szakmai programnak megfelelően tevékenykedik. A bölcsődei dajkát betegsége, szabadsága vagy más váratlan helyzet miatti hiányzása esetén a másik bölcsődei dajka vagy a kijelölt óvodai dajka helyettesíti.

A folyamatos szakmai felkészültség biztosítása

Április 21-e, a Bölcsődék Napja minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap, melynek célja a szakmai fejlődés segítése. A Bölcsődék Napján, továbbá a Magyar Bölcsődék Egyesülete által szervezett továbbképzéseken, szakmai napokon és programokon lehetőség szerint részt veszünk. Szakmai könyvek, folyóiratok segítségével ismereteinket folyamatosan bővítjük.

Tárgyi feltételek

Bölcsődénk a falu központi helyének közelségében, a mini bölcsődei ellátás funkcióinak megfelelően átalakított épületben, az óvoda-bölcsőde intézmény kihelyezett telephelyén működik.

Az épületben 2 csoportszoba és az előírtaknak megfelelően a szükséges kiszolgáló helyiségek találhatóak meg. A bölcsődei helyiségek berendezésénél igyekeztünk az esztétikus, minél több természetes anyag használatának alkalmazását, elhelyezését, a gyermekek számára megfelelő és elegendő mozgástér biztosítását figyelembe véve.

A csoportszoba padozata könnyen tisztántartható és fertőtleníthető. A nagyobb ablakfelületeken lehetővé válik a napfény és a friss levegő beáramlása. A csoportszoba berendezése az előírásoknak megfelelően és a gyermekek életkori sajátosságainak és igényeiknek megfelelően került kialakításra. A berendezési tárgyak és a játékszerek megválasztásánál igyekeztünk a természetes anyagokat előtérbe helyezni.

A csoportszobában a játékszerek elhelyezése, a gyermekek számára könnyen hozzáférhető nyitott polcokon, tárolóedényekben történik. A szoros felügyeletet igénylő játékokat a nevelő által elérhető polcon tároljuk. A játékkészlet összeállításánál egészségügyi és pedagógiai szempontokat vettünk figyelembe.

Lényeges a pihenősarok kialakítása. Előfordul, hogy egy-egy gyermek elfárad a játékban, vagy csendre, egyedüllétre vágyik, esetleg a közérzete nem jó, és ezért szeretne lepihenni. A hangulatos, puha párnák, szőnyegek, puha textil játékok pihentető, nyugtató hatásúak.

Az átadó/gyermeköltöző/ külön helyiségben, a csoportszoba mellett található. Itt a gyermekek ruhái, váltócipői külön jellel ellátott helyen vannak. Ebben a helyiségben kerül elhelyezésre a faliújság, amely a szülők folyamatos tájékoztatásának eszköze.

A mosdóban a gyerekek gondozását és önállósodását segítő berendezési tárgyak és eszközök a gyermekek méretéhez és fejlettségéhez adottak. A kisgyermek által használt eszközök jelükkel ellátva találhatóak meg a helyiségben.

Az egyéb helyiségek és berendezési tárgyak az előírt szabályoknak megfelelően kialakítva teszik lehetővé a mini bölcsődei ellátást. A terasz és az udvar kialakítása szintén az előírtakban foglaltak alapján történt.

Dokumentáció a mini bölcsődében

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából dokumentációt vezet.

A dokumentációk részletes leírását a bölcsőde iratkezelési szabályzat tartalmazza. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat mindenkor figyelembe kell venni.

A dokumentáció formái:

- gyermek felvételével kapcsolatos dokumentáció,
- adatszolgáltatással kapcsolatos dokumentáció,
- a gyermek fejlődésével kapcsolatos dokumentáció,
- egyéb dokumentáció.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok:

- tárgyyszerűség/objektivitás/,
- validitás/ a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használva vannak/,
- hitelesség,
- árnyaltság,
- rendszeresség ill. folyamatosság.

A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentáció:

- A bölcsődei gyermekek egészségügyi törzslapja: a gyermek egészségügyi állapotának rögzítésére szolgáló dokumentum /1 éves korig havonta, később negyedévente vezetve/. Kiegészíti a fejlődési lap.
- Fejlődési napló: a kisgyermek személyiségfejlődését, képességrendszerének kibontakozását követi nyomon/ 1 éves korig havonta, később negyedévente vezetve/.
- Üzenő füzet: feladata a szülők és a kisgyermeknevelő kölcsönös tájékoztatása.
Tartalmazza:
 - a gyermek és a szülők adatait, elérhetőségeit,
 - gyógyszer- és ételérzékenységet,
 - napi rendkívüli eseményeket/ baleset, megbetegedés, új viselkedésforma megjelenése/.
- Fejlődési táblázat
- Csoportnapló: tájékoztatást ad a nevelési feladatok tervezéséről, megvalósításáról.
Tartalmazza:
 - hiányzók nevét,
 - napi étrendet,
 - aktuális eseményeket a gyermekcsoportban,
 - egyéb a csoport életét befolyásoló történéseket.
- Napi jelenléti kimutatás a gyermekekről
- Kisgyermeknevelői jellemzés a szakértői és egyéb vizsgálatokhoz
- Szülői értekezlet dokumentálása, jegyzőkönyv készítése
- Szülőcsoportos beszélgetésekről jegyzőkönyv készítése
- Bölcsődei személyi nyilvántartás

Éves nevelési terv alapján készülő heti terv a napi kezdeményezések témakörök szerinti rögzítését tartalmazza, a következőkből összeállítva:

- zenei nevelés, éneklés, zenehallgatás, tánc
- anyanyelvi nevelés, mese, vers, mondókázás
- alkotó játék, gyurmázás, festés, nyomdázás, ragasztás
- játékos mozgás
- környezeti nevelés

A mini bölcsőde kapcsolatai

Az óvoda és a mini bölcsőde kapcsolata

Az intézmény szervezeti és működési feltételeit a Gombai Gólyafészek Óvoda és Mini Bölcsőde Szervezeti Működési Szabályzata tartalmazza.

Az óvoda folyamatos szakmai kapcsolatot tart fenn mini bölcsődével, az intézményvezető a mini bölcsőde szakmai vezetői feladatait is ellátja. Az intézmény székhelyén működő óvoda és az intézmény telephelyén működő mini bölcsőde között fontos olyan tartalmas, belső kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését. Lehetőség illetve igény szerint a bölcsődénkbe járó gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő módon lehetőséget nyújt, a különböző jeles napokon, ünnepnapokon történő részvételükre.

Az óvoda segíti, az óvoda és bölcsőde közötti átmenet megkönnyítését, a gyermekek számára szervezett játszó délelőttökkel illetve a szülők számára szervezett nyitott napokkal, tájékoztatókkal. Az óvodapedagógusok a nevelési év végén látogatást tesznek a mini bölcsődében a leendő óvodások megismerésére.

Kapcsolat a házi gyermekorvossal és védőnővel

A házi gyermekorvos és a védőnő ajánlásával állítható össze a mini bölcsőde alap gyógyszerkészlete. Bölcsődénkbe a bölcsődei nevelési év alatt a körzeti védőnő szükség szerint látogatást tesz. A gyermekekről szóló információkat szükség esetén megosztjuk, ha ezzel segítjük a gyermekek a megfelelő fejlődését és egészségi állapotát.

Kapcsolat társintézményekkel, szakemberekkel

A mini bölcsőde dolgozóinak feladata és kötelezettsége a gyermekek testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődésének figyelemmel kísérése, elősegítése, s amennyiben e téren veszélyeztetettséget észlelnek, a gyermek támogatása, megsegítése érdekében történő beavatkozás.

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatot tartunk fent mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek:

- gyermekjóléti és családsegítő központ,
- gyámhatóság,
- pedagógiai szakszolgálat,
- tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság.

A bölcsőde, mint jelzőrendszerbe tartozó intézmény kötelességének és feladatának tekinti a család- és gyermekjóléti szolgálat felé való jelzést, így jó kapcsolatot alakítunk ki az ott dolgozó munkatársakkal, illetve a többi társintézmény szakembereivel. Felismerjük a testi, lelki, fizikai bántalmazás, elhanyagolás jeleit, és a veszélyeztetettséget jelentjük. Szükség esetén eszmegbeszélésen veszünk részt.

Gyermekvédelmi program

A bölcsődék gyermekvédelmi tevékenységi köre, feladatai, a gyermekek napközbeni ellátásában:

- gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok ismertetése, betartása, betartatása,
- szociális feladatok feltételeinek biztosítása,
- prevenciós megoldások, javaslatok,
- egyéni bánásmód hatékony alkalmazása a gondozásban és a nevelésben,
- együttműködés a család- és gyermekjóléti szolgálattal, a szakemberekkel, jó szakmai kapcsolat a védőnőkkel, pedagógiai szakszolgálattal,
- veszélyeztettség esetén a jelzőrendszer működtetése, jelzés a gyermekjóléti központ felé,
- évente beszámoló gyermekvédelmi feladatokról.

A mini bölcsőde szakmai kapcsolatai

Intézményünk kapcsolatrendszerének még teljesebbé tételét a Magyar Bölcsődék Egyesületével, mint bölcsődei módszertani szervezettel, a régió bázis intézményével, a megyei módszertani tanácsadóval és a bölcsődei hálózat intézményeivel történő együttműködéssel biztosítjuk.

A mini bölcsőde és a közművelődési intézmények kapcsolata

A községi könyvtár könyvállományát a bölcsőde dolgozói felhasználják munkájuk során a gyermekek ismereteinek fejlesztése, bővítése érdekében.

AZ ÜNNEPEK

Bölcsődénk környezeti adottságaiból és a hitvallásunk tartalmából fakad, hogy a bölcsődei életünket a fennmaradó hagyományok, a népszokásörző és természetóvó jeles napok lehetőségeink szerinti megszervezésével gazdagítjuk. Egy-egy eseményt mindig izgalmas készülődés előz meg. Ez az ünnepre hangoló, örömteli közös tevékenykedés a kisgyermek szociális viselkedésére maradandó hatást gyakorol.

Az évről- évre visszatérő hagyományok biztonságot, megnyugtató eligazodást jelentenek a gyermekek életében, erősítik a valahová tartozás érzését. Az adott gyermekcsoport összetétele alapján a csoport határozza meg a név- és születésnapok ünneplését.

Bölcsődénk ünnepi és jeles napjai

Március 15. nemzeti ünnep: Bölcsődei megemlékezés /a csoport adott életkora szerint/.

Népszokásörző, hagyományápoló jeles napok:

Szüreti felvonulás: az óvodások szüreti felvonulásának szemlélődő megtekintése, a bölcsődei csoport aktuális összetételének figyelembe vételével, a játékba való bekapcsolódás.

Mikulás: Mikulás napjának közös szervezése az óvodával, a bölcsődés gyermekekkel Mikulásváró nap szervezése. Házhoz jön a Mikulás, ajándékot oszt a gyermekeknek.

Karácsony: mézeskalács sütemény készítés és süteményszagztatás lehetősége az aktuális gyermekcsoport életkori összetételét figyelembe véve, karácsonyfa állítás, gondoskodunk a meghitt ünnepi hangulatról.

Farsang: a gyerekek és a bölcsődei dolgozók jelmezbe öltözhetnek, táncos, játékos farsangi multság szervezése, beillesztése a farsangi időszak napirendjébe.

Húsvét: a gyermekekkel húsvéti formák színezése, ujjfestése, az alkalomnak megfelelő alkotó tevékenységekkel színesítve. Húsvéti játékos tojáskeresés szervezése az udvaron.

Édesanyák ünnepnapja: az édesanyák méltó megünneplése, a módszerek kiválasztásánál figyelembe véve az aktuális gyermekcsoport életkori összetételét. Énekelünk, mondókázunk, apró meglepetésekkel várjuk a délután érkező édesanyákat, nagymamákat.

Gyermeknap: a családokkal együtt szervezett vidám nap keretében, színes programokkal/zene, tánc, arcfestés stb./ egybekötött évszaki családi délután/nap.

Természetóvó jeles napok a bölcsődében:

Bölcsődénkben a természetóvó jeles napok ünneplését a gyermekek életkori sajátosságaihoz igazítva különösen fontosnak tartjuk, a kisgyermek az érzelmein át ismerkedik az élővilággal.

Október 4. Az Állatok Világnapja

Március 22. A Víz Világnapja

Április 22. A Föld Világnapja

Május 10. Madarak és Fák Napja

Az éves nevelési tervünket a lehetőségeinket figyelembe véve, az évszakokra bontva tervezzük meg. Az évszakokkal összefüggő természeti jelenségek, történések és az adott évszakhoz tartozó ünnepeink, jeles ünnepnapok köré építve. Kiegészítve a kapcsolódó tevékenység kezdeményezésekkel és a szabad levegőn történő programokkal, tevékenységekkel. Mindezek mellett a környezetünk, bölcsődénk folyamatos, igényes dekorálására is hangsúlyt fektetünk.

Évszakokra bontva tervezzük meg az éves programunkat:

Ősz

- ismerkedés a természettel, környezettel, az őszi gyümölcsökkel, az őszi színekkel, az őszi termésekkel, őszi termések gyűjtése, megfigyelése
- falevélgyűjtés, falevélpréselés, ujjfestés, falevélfestés az őszi színekkel
- szüreti felvonulás megtekintése, gyümölcsök a csoportban
- Állatok Világnapjának ünneplése, a szabadban az állatok megfigyelése
- só-liszt gyurmadíszítés termésekkel, őszi gyümölcsök készítése gyurmából
- versek, mondókák kapcsolódása, mesék, az őszi hangulat megjelenítése a dekorációban a gyermekek alkotásait is felhasználva, kiállítva

Tél

- várjuk a Mikulást, az alkalomnak megfelelő dekoráció készítése, versek, dalok kapcsolódása, ünnepvárás
- festés ujjal, ecsettel Mikulás zsákja, csizmája kifestése a gyermekekkel közösen
- mézeskalács süteményszaggatás, sütemények díszítése
- a télhez, ünnepekhez kapcsolódó énekek, versek, mondókák
- játék a havas kertben, ismerkedés a hóval hóember, hógolyó készítése stb.
- az évszakkal kapcsolatos dekoráció készítése, díszítés a gyermekek alkotásaival
- madarak megfigyelése, etetése, kapcsolódó rajzok színezése, festése
- készülődés a farsangra, papírhajtogatás, álarc-festés, színezés, ragasztás, dekorációkészítés, farsangi multság a kapcsolódó mondókákkal, énekekkel, tánccal

Tavaszi

- az ébredő természet köszöntése: ismerkedés a rügyező fákkal, tavaszi virágokkal, a tavaszi hangulat megjelenítése a dekorációban, az alkotó tevékenységekben, kapcsolódó mesék, dalok, mondókák, versek hallgatásával, megismertetésével
- virágok a csoportban, játék gyümölcsök, zöldségek a csoportban
- a Víz Világnapjának ünneplése, színezés, festés a víz megjelenítése az alkotásokon
- Húsvéti készülődés: húsvéti formák festése, ragasztás a gyermekekkel, ünnepvárás a kapcsolódó mondókákkal, versekkel, énekekkel, húsvéti tojáskeresés
- a Föld napjának ünneplése alkalmából virágok ültetése a családok bevonásával/szülők, nagyszülők/, a gyermekekkel közösen, virágok, növények locsolása a bölcsőde udvarán
- Madarak és Fák napjának ünneplése, megfigyelés a szabadban
- Anyák napi készülődés, édesanyák megajándékozása apró figyelmességekkel, díszítés, vers, ének

Nyár

- Gyermeknapi családi napra készülődés, dekoráció, mondókák, énekek, versek
- nyári játék a kertben, vizes játék, vidám zenék
- Manó búcsúztató

AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

A mini bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként, a bölcsődei ellátás egyik intézménytípusa, amely 20 hetes kortól 3 éves korig fogadja a gyermekeket. Az óvodai nevelésre még nem érett gyermekek a 4. életévük betöltését követő augusztus 31-ig maradhatnak a mini bölcsődében. Azok a gyermekek, akik a nevelési év folyamán augusztus 31-ig betöltik a 3. életévüket, szeptember 1-től tesznek eleget óvodai nevelési kötelezettségüknek.

Bölcsődébe felvehető: minden olyan gyermek, akinek szülei, nevelői, gondozói valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni ellátását. A gyermekvédelmi törvény általános rendelkezéseihez kapcsolódó szabály szerint, a felvételi eljárás során előnyben kell részesíteni:

- azon kisgyermeket, akinek szociális- vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei nevelés, gondozás,
- a gyermekvédelmi törvény 42/A. §-a értelmében, azt a gyermeket, akinek szülője, vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll,
- védelembe vétel esetén a települési önkormányzat jegyzője által kötelezett szülő gyermekét /gyermekvédelmi törvény 68. §(3) bekezdés a) pont/.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő kérheti, egyéb esetekben a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:

- a védőnő,
- a házi gyermekorvos, vagy a háziorvos,
- a szociális ill. családgondozó, a gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság.

A mini bölcsődei ellátás igénybevételének módjáról szóló tájékoztatás

A mini bölcsőde helyi tájékoztatási formáinak megvalósítása az alábbiak szerint történik:

A mini bölcsőde általános tájékoztatóját tartalmazó összefoglaló dokumentum kihelyezésre kerül és megtalálható a helyi védőnői szolgálat, a körzeti orvosi rendelő, az önkormányzat hirdetőtábláin, továbbá évente egyszer megjelenik a helyi Kenyeres-kerti Krónikás kiadványban.

Az intézmény mini bölcsődei szolgáltatásának tartalmait, a kapcsolódó alapidokumentumait megtalálhatóak és letölthetőek a Gombai Gólyafészek Óvoda és Mini Bölcsőde honlapján a Mini Bölcsőde címszó alatt. A mini bölcsőde telephely dokumentumai és szabályzatai nyilvánosak és hozzáférhetőek. Az intézmény és a mini bölcsődei telephely alapidokumentumainak másolatait, az óvodai és a mini bölcsődei telephelyen is megtalálhatóak. A szolgáltatás igénybevevőit érintő információkat tartalmazó tájékoztató dokumentumok kifüggesztésre kerülnek a mini bölcsődei telephely falújságján.

A mini bölcsődei ellátás igénybevételi módjának részletes leírását intézményünk mini bölcsődei felvételi szabályzata tartalmazza. A szülők tájékoztatási formáit a mini bölcsődei ellátás igénybevételéről a felvételi szabályzat mellékleteiben foglalt dokumentumok részletesen tartalmazzák. A szülővel történő folyamatos beszoktatásról és a beszoktatást megelőző családlátogatásról szóló részletes információkat a mini bölcsőde beszoktatási szabályzata tartalmazza.

Az igénybevevők jogai, kötelességei

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Tevékenységét a vonatkozó gyermeki és szülői jogok és kötelességek figyelembe vételével végzi.

A gyermek joga:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakozásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez,
- sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésre ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartás, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben-gondozásban részesüljön.

A szülő joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését-gondozását bízta,
- megismerhesse a gyermekcsoport életét, nevelési, gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől,
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban,
- megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- a fizetendő díjat időben rendezze,
- az intézmény házirendjét betartsa.

MINŐSÉGI MUNKAVÉGZÉS A MINI BÖLCSŐDÉBEN, A NEVELŐMUNKA BELSŐ ELLENŐRZÉSE

Minőségnek nevezzük a nevelési-gondozási munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot, az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekközpontúságot biztosítják.

Feladatok:

- a bölcsőde működését szabályozó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzés,
- az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja,
- a szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, együttműködési formák keresése,
- lehetőségek keresése a működés tárgyi feltételeinek javítására,
- dolgozók érdekeltté tétele a minőségi munkavégzésben.

A belső ellenőrzés szabályzása az intézmény szervezeti és működési szabályzatában található. A belső ellenőrzés legfontosabb feladata a mini bölcsődében folyó nevelés-gondozás hatékonyságának nyomon követése, a szükséges korrekciók elvégzése.

A szülői elégedettség mérésére nyitottak vagyunk, szülői elégedettségi kérdőív lehetőségének formájában.

ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

A szakmai programot az intézmény vezetője készíti el.

A szakmai programot az intézmény nevelőtestülete fogadja el.

A szakmai programot azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

Az intézményvezető jóváhagyásával válik érvényessé.

A hatálybalépés napja 2023. október 16.

A hatályba lépéssel egyidejűleg érvényét veszti az 1/2023 verziószámú szakmai program.

A szakmai program módosul:

- törvényi szabályozásban bekövetkező változás esetén,
- a kisgyermeknevelő szakmai indoka alapján,
- szülői igények alapján.

A módosítás igényét az intézmény vezetőjéhez írásban kell eljuttatni.

A publikálás formája:

A Gombai Gólyafészek Óvoda és Mini Bölcsőde honlapján.

A szakmai program megtalálható az intézmény székhelyén és a mini bölcsőde telephelyén.

A programról tájékoztatást ad az intézményvezető, vagy az általa megbízott személy.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A szakmai programját készítette és jóváhagyta a Gombai Gólyafészek Óvoda és Mini Bölcsőde igazgatója:

Dátum:

.....
Igazgató

Ph.

A szakmai programját elfogadta a Gombai Gólyafészek Óvoda és Mini Bölcsőde Nevelőtestülete:

Dátum:

.....
Nevelőtestület nevében

A szakmai programjában foglaltakkal egyetértését nyilvánította:

Dátum:

.....
Gomba Község Önkormányzata nevében